

Odezwa Komitetu Honorowego Obchodów Święta Narodowego Trzeciego Maja w Województwie Lubelskim

Mieszkańcy Lublina i Województwa Lubelskiego!
Rodacy!

W tym roku obchodzimy 229. rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Dokument uchwalony 3 maja 1791 roku określał fundamentalne zasady ustrojowe państwa i miał za zadanie przyczynić się do naprawy Rzeczypospolitej Obojga Narodów, osłabionej wewnętrznymi sporami oraz agresywną polityką mocarstw ościennych. Konstytucja 3 Maja zniosła liberum veto i wolną elekcję, zmniejszała bariery stanowe dla mieszczan, brała chłopów pod ochronę państwa, a także zakładała zwiększenie liczebności polskiej armii. Państwo miało stać się sprawnym organizmem służącym narodowi.

Nowa Konstytucja uchwalona przez skonfederowane stany stała się w warunkach poważnego zagrożenia źródłem nadziei, prawdziwie majową jutrenką na ciemnym firmamencie nieba nad Rzeczypospolitą. Polityka obrony suwerenności Rzeczypospolitej oraz naprawy ustroju państwa, a w końcu bohaterska obrona dzieła Sejmu Czteroletniego w czasie wojny z Rosją w 1791 r., stanowiły połączenie nowoczesnych aspiracji narodu z jego wielowiekową tradycją europejskiego mocarstwa. O klimacie tamtych dni świadczy, iż dwa dni po ogłoszeniu Konstytucji Sejm podjął uchwałę, „aby na tę pamiątkę kościół *ex voto* wszystkich stanów był wystawiony i Wyższej Opatrzności poświęcony”. Punktem kulminacyjnym obchodów pierwszej rocznicy uchwalenia Konstytucji było położenie kamienia węgielnego pod świątynię w 1792 roku. Po wielu latach, po obaleniu komunizmu i odzyskaniu niepodległości w 1989 roku, ostatecznie udało się ją zbudować.

O znaczeniu historycznym Konstytucji 3 Maja stanowi nie tylko sama treść Konstytucji i wielkość wprowadzonych przez nią zmian, ale jej sens moralny i polityczny. Uchwalenie Konstytucji świadczyło o tym, że Polaków jako naród stać na otrząśnięcie się z marazmu, na wypracowanie zmian koniecznych dla ratowania państwa, na przezwycięzenie bezwładu i słabości, anarchii i prywaty, na przedłożenie interesu

państwa nad interes prywatny, na ograniczenie egoizmu i wybujałych ambicji zwaśnionych rodów i koterii, które posunęły się aż do zdrady targowickiej. Konstytucja pokazała, że pokolenie Sejmu Czteroletniego potrafiło realizować działania budzące podziw w całej Europie. Tak jak nasi przodkowie, winniśmy kierować się tą samą troską, odpowiedzialnością i miłością do Polski, o której mówił kard. Stefan Wyszyński: *„Każda miłość musi być próbowana i doświadczana. Ale gdy wytrwa, doczeka się nagrody – zwycięskiej radości”*. Pamiętajmy o tym przesłaniu Kardynała Tysiąclecia, którego beatyfikację będziemy przeżywać.

Obecnie, w tym trudnym dla całego świata czasie pandemii, słowa te nabrały szczególnego znaczenia. Znaleźliśmy się bowiem w sytuacji wielkich wyzwań i poświęceń, których oczekuje od nas ojczyzna. Polacy jako społeczeństwo wielokrotnie zdawali egzamin z odpowiedzialności i solidarności, stanowiąc niejednokrotnie wzór i przykład dla innych narodów. Poświęcenie dla dobra wspólnego, dla ratowania zdrowia i życia ludzkiego ofiarowują nam codziennie pracownicy służby zdrowia, służb sanitarnych i mundurowych, wojsk zawodowych i obrony terytorialnej oraz wolontariusze, wszyscy Ci nasi rodacy, którzy uczestniczyli i w dalszym ciągu biorą udział w przeciwdziałaniu, zwalczaniu i usuwaniu skutków pandemii, która dotknęła nas wszystkich. Winniśmy złożyć im podziękowanie oraz okazywać najwyższy szacunek dla ich ciężkiej pracy i służby. Pamiętając o wysiłkach wielu Polaków, którzy dzisiaj niosą szczególny ciężar walki z obecną pandemią, dajmy świadectwo odpowiedzialności, stosując solidarnie wszystkie ustanowione środki, które służą wspólnemu dobru i zwalczaniu niebezpieczeństwa.

Pomimo różnych przeciwności, trudności i niedogodności pamiętajmy, że jesteśmy u siebie, w wolnej i demokratycznej Ojczyźnie, która była marzeniem wielu pokoleń Polaków, walczących o jej odrodzenie. O naszej teraźniejszości i przyszłości możemy decydować sami czerpiąc z przesłania, jakie ciągle ma dla nas pokolenie twórców i obrońców Konstytucji 3 Maja, a także przywołując wszystkie nauki, które wynikają z tamtych czasów dla naszej współczesności.

Pragnę zaapelować do mieszkańców województwa lubelskiego, wszystkich grup społecznych, zawodowych i politycznych o duchowy udział w uroczystościach Święta 3 Maja oraz poprzedzającym je Dniu Flagi.

Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej obchodzony jako święto państwowe 2 maja to dzień pamięci i szacunku wobec naszych barw narodowych, ale także – a może przede wszystkim – wobec Polski. Flaga biało-czerwona jest świadkiem ciągłości polskiej historii. Określa naszą tożsamość i przynależność, a także jest znakiem jedności naszego

narodu. W jej barwach wyraża się prawość, poczucie godności i honoru, a także poświęcenie i gotowość służenia Polsce.

Niech zatem Święto Flagi oraz Święto Konstytucji 3 Maja upływają pod znakiem nadziei, a dziedzictwo majowej jutrzenki, które uczymy w naszych domach, przyniesie siłę i wiarę w przyszłość, którą wspólnie możemy kształtować.

Zatroszczmy się o odświeżony wygląd naszych miast, miasteczek i wsi. Niech w Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej oraz Święta 3 Maja każdy dom, każda instytucja państwowa i samorządowa, ozdobione będą biało-czerwoną flagą. Niech przystrojone narodowymi barwami domy i ulice przyniosą nam świąteczne, podniosłe poczucie wspólnoty, która jest oparciem i naszą wielką siłą. Niech świadczą o naszym duchu obywatelskim, wzajemnym szacunku i narodowej jedności w obliczu tegorocznych wyzwań. Pamiętajmy zatem maksymę ks. Piotra Skargi: *"Kto Ojczyźnie służy, sam sobie służy, bo w Niej wszystko jego dobro się zamyka"*.

W imieniu Komitetu Honorowego
Lech Sprawka
Wojewoda Lubelski